

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul culorii pentru pictură						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Cojocă Bogdan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asistent dr. Sofragiu Petru						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități: organizări expoziționale, participări la concursuri					5
3.7 Total ore studiu individual	55				
3.9 Total ore pe semestru	125				
3.10 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Absolvirea disciplinelor artistice din semestrul anterior.
4.2 de competențe	Cunoștințe asimilate despre studiul inițial al culorii pentru pictură; disponibilități creative pentru studii teoretice și aplicative în domeniul vizual, cu precădere iconografic.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Material documentar și vizual adiacent. Sală cu dotări tehnice corespunzătoare prezentărilor de imagini.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Atelier cu dotări tehnice adecvate; mobilier corespunzător activităților artistice plastice (șeavele, mese de lucru, planșete), materiale și ustensile de lucru.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Cunoașterea și asimilarea terminologiei artistice plastice, a teoriilor și conceptelor vizuale specifice domeniului picturii religioase, aflate în corelare cu cele ale Teologiei creștine, îndeosebi ortodoxe și românești.</p> <p>C2. Utilizarea adecvată, teoretică și aplicativă, a cunoștințelor generale și de reprezentare plastică prin culoare, dobândite în cadrul contextualizat al relației Teologie –Arte vizuale;</p> <p>C3. În baza cunoștințelor și deprinderilor dobândite, din punctul de vedere al Artei Sacre, evaluarea cât mai obiectivă a transpunerii principiilor de redare cromatică în realizările iconografice (îndeosebi românești).</p> <p>C4. Elaborarea unor lucrări cu specific artistic pentru mediul local, în cadrul de bază al studiului culorii pentru pictura bisericească, adaptat și nuanțat în egală măsură pentru realizări de mărimi diverse și pe suporturi din diferite materiale.</p> <p>C5. Accesarea și integrarea în contextul artelor vizuale a conceptelor de redare imagistică din arta creștină, cu preponderență ortodoxă. Reflectări ale tradiției cromatice și normelor din erminia picturii bizantine în noi realizări românești.</p> <p>C6. Identificarea, elaborarea și dezvoltarea unor cercetări profesionale personale privind colorarea imaginilor în pictura bisericească, din perspectiva principiilor consacrate în cadrul iconografiei ortodoxe. Specificități autohtone.</p>
Competențe transversale	<p>C1. Capacitate de relaționare socială în sens teologico-artistic și de comunicare interpersonală eficientă, plecând de la prerogative imagistice comune, precum ar fi elementele de limbaj plastic și aspectele lor cromatice în cadrul picturii religioase, îndeosebi ortodoxă. Caracteristici românești și locale.</p> <p>C2. Asumarea conștientă a unor roluri de informare și a responsabilităților de menținere și promovare a tradiției iconografice bizantine, prin specificurile competențelor de colorare obținute, care evidențiază importanța laturii cromatice în pictura bisericească. Proiecte de corelare în teritoriu a cromaticii picturii cu indici specifici, zonali și locali.</p> <p>C3. Dobândirea spiritului de reflecție și exercitarea lui în interpretarea și redarea imaginilor colorate din iconografia creștină, cu precădere ortodoxă, inclusiv românească.</p> <p>C4. Relaționarea eficientă interpersonală și profesională, pe direcția menținerii tradiției (prin respectarea canoanelor iconografice) și stimulării creativității (prin adaptarea acestora la diferite contexte ortodoxe, pentru noi realizări picturale bisericești). Specificuri românești în aria de exprimări iconografice creștine.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul esențial al <i>Studiului culorii pentru pictură</i> constă în dezvoltarea sensibilității cromatice prin amplificarea unor aptitudini de observare și reprezentare, care să ofere fiecărui student posibilitatea ajungerii la stadiul exprimării directe și armonioase a mesajului plastic, prin mijloace coloristice specifice domeniului reprezentat.
7.2 Obiectivele specifice	Aprofundarea <i>Studiului culorii pentru pictură</i> vizează înțelegerea relației imagine-context religios, printr-o raportare adecvată a creației compozițional-cromatice la spațiile propuse.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observatii
1. Studiul culorii pentru diferite ipostaze specifice reprezentărilor miniaturilor, icoanelor și picturii murale ecleziale.	Metode didactice expositive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	10 ore
1.1. Monocromii, contraste, game reci și calde, policromii caracteristice picturii religioase. Culoarea ca element simbolic și decorativ al veșmintelor și drapajelor bizantine.		
1.2. Compoziția cromatică a miniaturii, a icoanei și a reprezentării murale în cadrul conceptelor estetice diferite din arta bizantină. Adaptarea armoniei culorilor la specificul subiectelor iconografice.		18 ore

Bibliografie:

- Arhim. Boghiu S., *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Ed. Bizantină, București, 2001;
 - Berger R., *Descoperirea picturii*, Ed. Meridiane, București, 1975;
 - Cavaros C., *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sophia, București, 2005;
 - Demetrescu C., *Culoarea, suflet și retină*, Ed. Meridiane, București, 1966;
 - Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000;
 - Efremov A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002;
 - Coord. Frontisi C., *Istoria vizuală a artei*, Ed. Enciclopedia RAO, București, 2003;
 - Quenot M., *Învieerea și Icoana*, Ed. Christiana, București, 1999;
 - Quenot M., *Icoana, fereastră spre absolut*, Ed. Enciclopedică, București, 1993;
 - Panofsky E., *Artă și semnificație*, Ed. Meridiane, București, 1980;
 - ****Pictura murală din Moldova*, Ed. Meridiane, București, 1982;
 - Popescu-Vâlcea G., *Miniatura Românească*, Ed. Meridiane, București, 1981;
 - Sendler E., *Icoanele bizantine ale Maicii Domnului*, Ed. Sophia, București, 2008;
 - Ștefănescu I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973;
 - Uspensky L., Lossky V., *Călăuziri în lumea icoanei*, Ed. Sophia, București, 2003;
 - Vătășianu Virgil, *Pictura murală din nordul Moldovei*, Ed. Meridiane, București, 1974;
- Modele iconografice de tradiție bizantină, din pictura universală și românească.

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Realizarea cromatică comparativă a unor tematici iconografice: Reprezentarea cromatică a Mântuitorului, a Maicii Domnului și a altor personaje importante din iconografia creștină. Atribute și specificități vestimentare.	Metode didactice: expositive și aplicative, frontale și individuale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective teologice și culturale (așezăminte de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	10 ore
2. Rolul erminiei în tradiția compozițional-cromatică a miniaturii, icoanei și picturii murale. Similarități și diferențieri coloristice în cadrul figurărilor canonice de subiecte iconografice opționale.		18 ore

Bibliografie:

- Arhim. Boghiu, S., *Chipul Mântuitorului în iconografie*, Ed. Bizantină, București, 2001;
 - Berger R., *Descoperirea picturii*, Ed. Meridiane, București, 1975;
 - Cavaros C., *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sophia București, 2005;
 - Demetrescu C., *Culoarea, suflet și retină*, Ed. Meridiane, București, 1966;
 - Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000;
 - Efremov A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002;
 - Coord. Frontisi C., *Istoria vizuală a artei*, Ed. Enciclopedia RAO, București, 2003;
 - Quenot M., *Învieerea și Icoana*, Ed. Christiana, București, 1999;
 - Quenot M., *Icoana, fereastră spre absolut*, Ed. Enciclopedică, București, 1993;
 - Panofsky E., *Artă și semnificație*, Ed. Meridiane, București, 1980;
 - ****Pictura murală din Moldova*, Ed. Meridiane, București, 1982;
 - Popescu-Vâlcea G., *Miniatura Românească*, Ed. Meridiane, București, 1981;
 - Sendler E., *Icoanele bizantine ale Maicii Domnului*, Ed. Sophia, București, 2008;
 - Ștefănescu I. D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973;
 - Uspensky L. Lossky, V., *Călăuziri în lumea icoanei*, Ed. Sophia, București, 2003;
 - Vătășianu Virgil, *Pictura murală din nordul Moldovei*, Ed. Meridiane, București, 1974;
- Modele iconografice de tradiție bizantină, din pictura universală și românească.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă și în alte facultăți cu secții similare sau de arte plastice. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei se stabilesc periodic întâlniri cu reprezentanți abilitați din mediul eclezial și laic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Comparări calitative și cantitative ale cunoștințelor la nivel de persoană și de grup.	Note pentru testări teoretice. Colocviu la final.	50% pt. activitatea din timpul semestrului + 50% pt. examinare finală
10.5 Seminar/laborator	Comparări calitative și cantitative ale lucrărilor la nivel de persoană și de grup.	Note pentru lucrări practice. Colocviu la final.	Ibidem
10.6 Standard minim de performanță			
Frecvența receptivă și activă (100 %) la orele de curs și lucrări.			

Data completării
30. 09. 2021

Semnătura titular de curs
Lect. dr. Bogdan Cojocca

Semnătura titular de laborator
Asist. dr. Sofragiu Petru

Data avizării în Departament
05.10.2021

Director Departament
Lect. univ. dr. Hârlăoanu Paul Cezar